

Bu tesislerin yapılırken hiç şüphesiz İstanbul'un panoramik manzarasının nazarı dikkate alınması, güzelliğinin üzerine eğilimesi kadar tabii birşey olamaz. Ben bunu belediyeden ve ilgili arkadaşlardan sordum; hiç kimse bana malûmat vermedi. Şimdi anlıyorum ki, İl Genel Meclisi bir temenni kararı izhar etmiş. Bu bir temenni kararı olmak gerekir. Bunun üzerinde Hükümetin ciddi olarak eğildiğini gördüm. Bunu teleferik mütehasşislarına da sordum. Bunun, şehrin güzelliğine hanel vereceği gibi, üstelik hava cereyanları itibariyle her zaman kazaya ve felâkete mâruz olacağına da muhakkak olduğunu bana bildirdiler. Kilometrelerce uzak Boğaz'ın bir kısmına böyle birçok fennî etütlerin icabettiği bir tesisi kondurmak eidden güçtür. En doğrusu ya denizin altından Beylerbeyine karşı sahile bir tünel açmak veya büyük bir asma köprü yapmak kadar zarif bir şey olamazdı. Ve bunu da Hükümet programında görüyoruz. İnşallah tahakkuk ettirilir. Ve bunu da memleket için bir kazanç olarak telâkik ederim. Tekrar Bakana teşekkür eder, hepinizi sevgiyle selâmlarım efendim.

BAŞKAN — Soru görüşülmüştür.

18. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, İstanbul şehrinin beledi ihtiyaçlarına dair Başbakanın sözlü sorusu ve Başbakan adına Devlet Bakanı Cihat Bilgehan'ın cevabı*

BAŞKAN — Soruya Sayın Bilgehan cevap vereceklerdir.

Soruyu okutuyorum.

16 . 6 . 1966

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını arz ve rica ederim.

İstanbul Senatörü
Ekrem Özden

1. İstanbul şehri beledi ihtiyaçlarının bir Hükümet meselesi olarak ele alınacağına dair vaatlerin ne şekilde ve ne zaman tahakkuk edeceği,

2. İstanbul'un su ve elektrik meselelerine nasıl bir çare bulunacağı.

3. İstanbul Belediyesine ait hastanelerin Devlete devrinde faide olup olmadığı ve bu hususta etütler yapıp yapılmadığı.

BAŞKAN — Başbakan adına Sayın Devlet Bakanı buyurunuz.

BAŞBAKAN ADINA DEVLET BAKANI CİHAT BİLGEHAN (Balıkesir Milletvekili) — Sayın Başkan, Sayın Cumhuriyet Senatosu üyeleri; değerli İstanbul Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ekrem Özden'in sorularına arzı cevap ediyorum.

İstanbul'un su ve elektrik dâvası ehemmiyetle ele alınması icabeden bir durum arz etmektedir. Hükümet olarak bu iki konuyu çözümlenmek üzere gerekli plân ve program hazırlanmış ve tatbikine geçilmiştir.

Bu plân ve programları aşağıda arz edeceğim.

Su:

A) Halihazır içme, kullanma ve endüstri suyu durumu:

İstanbul'a halen su veren tesislerin potansiyeli yılda 96 milyon metre küp (günde 265 000 metre küp) tür. Bunun 14 milyon metre küpü Anadolu yakasına aittir.

Bu miktarın kaynaklara göre dağılımına bakacak olursak :

Terkos gölünden, bentlerden ve taksim suları, çırpıcı kuyuları, Elmalı Bentlerinden bir günde 225 000 m³,

Özel sektöre ait kuyulardan 40 000 m³, bir günde,

Toplam 265 000 m³ eder.

Halihazır ihtiyaç ise, yılda 190 milyon metre küp olduğuna göre, şehre bugünkü ihtiyacın ancak yarısı kadar su verilebilmektedir.

İhtiyaçların karşılanması için bilhassa Terkos gölü, Alibey ve Riva derelerinden faydalanılması plânlanmış olup, bu maksatla aşağıdaki tesislerin inşası gerekmektedir.

a) Alibey Barajı ve Terkos derivasyonu tesisleri: Alibey deresi üzerinde inşa edilecek, barajı ile kendi drenaj sahasında 32 milyon ve Terkos gölünden aktarma suretiyle de 120 milyon m³ olmak üzere toplam 152 milyon m³ su düzenlenecektir. Bu suyun 148,5 milyon m³ ü içme kullanma ve endüstri suyunu tahsis edilecektir.

Bu ünite içinde inşai düşünülen tesisler şunlardır :

Terkos gölünün yükseltilmesi, Terkos - Alibey derivasyonu ve pompa tesisleri, Alibey barajı, Alibey - Kâğıthane isâle hattı ve pompa tesisleri, tasfiye tesisleri.